

Смъртта на Ангелъ Кънчевъ

Отъ Зах. Стояновъ.

Това се случи на 5 мартъ 1872 г. Тоя день се очакваше да пристигне отъ Видинъ новоизбраниятъ български екзархъ Антимъ, по тая причина на скелята бѣха излѣзли всички граждани: българи, арменци, много любопитни кадъни, отъ които бѣше побѣлѣлъ брѣгътъ, и всички почти евреи, защото тоя день бѣше слобота. Въ това време малкото турско параходче Сейре, което работѣше между Русчукъ и Гюргево, се готвѣше да тръгне за последния градъ. Часътъ бѣше около 10¹/₂ по турски. Натрупаната навалица около скелята отваряше пжтъ на нѣколко ромънски офицери и дами, които идѣха откъмъ града и отиваха на парахода; съ тѣхъ заедно вървѣше и Ангелъ Кънчевъ, може би нарочно, като е искалъ да се възползува отъ лѣскавата имъ униформа, за да мине по-свободно. Той изглеждаше така, като че малко искаше да знае, кого чакатъ русчушкитѣ жители и кой ще дойде.

Той премина презъ стражата, състояща отъ нѣколко души арнаути, като подаде своето червено билетче на Али ефенди и приближаваше вече да влѣзе въ парахода, когато тоя последниятъ го спрѣ да му иска паспорта. Ангелъ Кънчевъ започна да търси изъ джебоветѣ си, но като не намѣри никакъвъ паспортъ, каза на Али ефенди, че може би го е забравилъ у тѣхъ или въ кафенето, и се върна да го търси.

— Хайде да идемъ по-напредъ въ писалището на паспортитѣ, и да видимъ дали действително си взелъ паспортъ, — отговори Али ефенди и подкара напреде си Ангелъ Кън-

чевъ. Той се покори на грубата заповѣдь и тръгна къмъ писалището на паспортитѣ, пожълтѣлъ и разтреперанъ.

Писалището на паспортитѣ се намираще така сжщо на скелята на 100—150 крачки разстояние. Присѣтствуващитѣ тамъ приятели и познайници на Ангелъ Кънчевъ не обърнаха сериозно внимание на тая случка, която се считаше като нѣщо обикновено съ пжтницитѣ, които отиваха въ турско време за Ромъния. Само пашитѣ — на флотата и военниятъ — които надуваха своитѣ наргелета предъ хотелъ Гюмиенъ, попита Али ефенди, каква е вината на тоя българинъ.

— Иска да премине безъ паспортъ, ефендимъ, — отговори низкопоклонниятъ чиновникъ, като направи раболепно темане чакъ отъ земята.

— Ако му гледашъ кайфета, ще кажешъ, кой знае, какъвъ банкеринъ е, а той чапкънинъ, паспортъ дори не си взелъ, — отговори единъ отъ пашитѣ.

Десетъ минути, обаче, не се изминаха, когато очитѣ на цѣлата публика бѣха обърнати къмъ зданието на паспортитѣ, отъ грубия гласъ на нѣколко арнаути заптии, които се дерѣха да викатъ, колкото имъ стига силата: „тутунъ“ (хванете го!) До каква степенъ бѣше голѣмо удивлението на публиката, като видѣ, че лицето, подиръ което викаха заптиитѣ „хванете го!“, не бѣше други никой, а самъ Ангелъ Кънчевъ. Той бѣгаше, колкото му държатъ краката отъ писалището на паспортитѣ къмъ скелята, а Али ефенди, заедно